

EUROPEAN CITIZENS' PANEL
Tackling Hatred in Society

Европейски граждански панел относно справянето с омразата в обществото

Обобщение на сесия 3

[17–19 май 2024 г.]

С няколко думи...

Какви са приоритетните действия за справяне с омразата?

На третата и последна сесия на европейския граждански панел на 17–19 май в Брюксел се събраха около 150 граждани от целия ЕС. Този уикенд на интензивен дебат и работа бяха посветени на финализирането на препоръките към Европейската комисия.

Благодарение на своята непрестанна отдаденост и непоколебимата си ангажираност гражданите приеха 21 препоръки за справяне с омразата в обществото. Те бяха приети на пленарно заседание и предадени на Ana Gallego Torres, генерален директор на Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“.

Какво предстои?

Очаква се препоръките на гражданите да бъдат включени в разработването на бъдещите инициативи на Комисията за справяне с омразата в обществото. Ето [21-те препоръки](#), представени на Европейската комисия. Скоро ще бъде предоставен окончателният документ, преведен на 24 официални езика на ЕС.

За контакти

Ще поддържаме връзка с всички Вас, за да организираме проява за обратна информация, на която ще обсъдим начина, по който Европейската комисия взема предвид Вашите препоръки.

За да останем във връзка и в бъдеще, предлагаме да се създаде мрежа на бившите участници в европейски граждански панели и други европейски проекти за гражданска ангажираност. Ако **не** желаете да бъдете част от тази мрежа, моля, изпратете ни електронно писмо на адрес COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu, за да Ви отпишем от списъка с адресати.

Можете да намерите подбрани снимки от сесиите на панелите на [платформата за гражданска ангажираност](#). Не се колебайте да ги споделите с Вашите приятели, семейство и социални мрежи!

ГД „Правосъдие и потребители“ разпространява **ежемесечен бюлетин**, който обхваща последните новини, прояви и публикации. Можете да се абонирате за него, като посетите тази [връзка](#).

Повече информация за политиката на ЕС в областта на правосъдието, правата на потребителите и равенството между половете може да се намери на уебсайта на генералната дирекция: [Правосъдие – Европейска комисия \(europa.eu\)](#) или на X: [@EU_Justice / X \(twitter.com\)](#).

„Ние, граждани на 27-те държави — членки на Европейския съюз, вярваме, че справянето с омразата в Европа и по света е приоритет.“

От омразата и разделението към споделеното упражняване на европейските ценности на равенство, зачитане на правата на човека и достойнство

„Вашият принос в дискусиата помага за защитата на нашите демокрации.“

В края на двумесечната усилена работа гражданите се завърнаха в Брюксел за последния уикенд на този европейски граждански панел относно справянето с омразата в обществото. Те се събраха за един последен уикенд, за да превърнат идеите, които се родиха по време на двете предходни сесии, в препоръки към Европейската комисия. В петък гражданите отново заседаваха заедно, приветствани от Dana Spinant, генерален директор на генерална дирекция „Комуникация

и информация“, която ги поздрави за тяхната работа: „Притежавате много мъдрост, бях впечатлена от съпричастността, която проявихте в този панел, както и от честността и откритостта в дискусиите по толкова сложна тема. Подкрепата от всички вас за това мнението на гражданите да достигне европейското равнище означава много за нас“.

Определяне на проблема: Създаване на основата за препоръките

След сесия 2 редакционна комисия, съставена от членове на гражданския панел, работи по финализирането на определението на проблема, като включи коментарите на всички членове на панела.

„Целта беше да се съберат резултатите от работата на работната група и да се изготви общ текст (...). В крайна сметка прекарахме 3 часа и половина, като прегледахме текста дума по дума и изречение и изречение, за да съберем цялата информация от 12-те работни групи“, обясни Герхард, член на редакционния екип.

Омразата засяга всички слоеве на обществото. Участниците считат, че борбата с омразата в Европа и по света е важна задача. В текста се подчертава, че без активни усилия за справяне със и излекуване на раните, причинени например от войни, подклажданата от конфликти омраза заплашва да доведе до неспирен цикъл на враждебност и разделение. В текста се подчертава и отговорността на политиците и обществените фигури за разпространението на реч на омразата, изострена от медиите и социалните мрежи. Гражданите посочват, че липсата на образование относно различните идентичности, култури, относно толерантността и комуникацията, както и липсата на надеждна онлайн информация, могат да засилят недоразуменията, да затвърдят предразсъдъците и да доведат до омраза.

Отзивите на експертите накратко

Образованието като основна ценност за утрешните възрастни

Robin Sclafani, директор на организацията CEJI: „Образованието е много важно за това хората да са щастливи и да функционират добре в обществото. Понастоящем правомощията на ЕС са ограничени, но може да се направи много, за да се насърчат и действията на държавите.“

Потенциал на гражданските панели за укрепване на социалното сближаване

Federico Faloppa, професор по социолингвистика в Университета в Рединг: „В средноголемите градове в Италия и Обединеното кралство има организации, които се опитват да обединят граждански панели. В един от тези градове в Италия виждаме, че предприятията процъфтяват, защото са „свободни от омраза“ и подкрепят правата на човека. Трябва да съберем заедно участниците на местно равнище. Това е начинът, по който трябва да работим заедно – европейските, националните и местните институции.“

ИИ добро решение ли е за борба с омразата?

Nesrine Slaoui, независим журналист: „Ако не се борим с омразата в интернет, няма смисъл. Алгоритмите са от ключово значение тук, но се нуждаем и от човешко присъствие. Не бива да забравяме финансовата страна на нещата: платформите са многонационални дружества, те могат да извличат печалба както от добро съдържание, така и от лошо. Гражданите също трябва да бъдат образовани. ИИ има интегриран в него расизъм и сексизъм, не можем да заложим нашето бъдеще на инструменти, които са повлияни от тези предразсъдъци.“

Балансиране на защитата на данните и борбата срещу омразата онлайн

Louisa Klingvall, ГД „Правосъдие и потребители“: „В Европа живеем в демократично общество, но това не е непременно така навсякъде по света. Анонимността може да промени положението и да даде възможност на някои хора да изразят мнение, но също така води до реч на омразата. Правоприлагащите органи могат да получават информация за тези, които разпространяват послания, пораждащи омраза, по-специално съгласно Акта за цифровите услуги“.

Martin Sacleux, ГД „Правосъдие и потребители“: „Балансът между защитата на данните и борбата с онлайн съдържанието, подбуждащо към омраза, е нещо, към което постоянно се стремим в Европейската комисия, поради което регламентът относно защитата на данните съдържа множество гаранции за защита. Говорим за

милиарди материали, които се публикуват всеки ден, така че се нуждаем и от ресурси, за да помогнем на органите да идентифицират и филтрират съдържанието. Важно е да се докладва за съдържание, подбуждащо към омраза, за да могат извършителите да бъдат наказателно преследвани.“

Защита на най-уязвимите групи чрез обучение на хората, които си сътрудничат с тях

Daris Lewis Recio, служител по правни въпроси и политики в Equinet: „Има много политически и правни инициативи, особено по отношение на мигрантите, и относно това как да се справим с речта на омразата, що се отнася до хора, които току-що са пристигнали“.

Подкрепа за жертвите и осигуряване на възможност те да се изразяват свободно, без да бъдат критикувани

Arun Mansukhani: „Трябва да обучим хората, които вземат показания, да предоставят възможно най-добрата подкрепа на жертвите. Най-добрият психолог е полицейският служител, който е бил информиран за ситуацията, и хората, които вземат показанията на жертвата.“

Ingrid Bellander Todino, началник на отдел „Политика в областта на основните права“, ГД „Правосъдие и потребители“:

„Ние приехме законодателство относно правата на жертвите през 2012 г., което предоставя подкрепа и помощ на жертвите на престъпления. В държавите членки вече съществува защита на жертвите, но трябва да гарантираме, че тя се прилага и е достъпна за жертвите, а наличието на услуги в тяхна подкрепа е от решаващо значение при определяне на необходимото за подпомагане на жертвите.“

21 препоръки бяха одобрени и съответно отбелязани!

В събота гражданите работиха в 12 групи, за да финализират своите 21 препоръки. Можете да прочетете някои от тях по-долу:

- **Повишаване на осведомеността относно омразата и съществуващите мерки и средства за противодействие чрез обществена кампания.** Гражданският панел предлага Европейският съюз да организира кампания за повишаване на осведомеността относно опасностите от омразата, причините за нея и мерките за борба с нея. Същевременно ЕС следва да предоставя информация за различните си инициативи срещу омразата и наличните канали и мерки за подкрепа на жертвите.

• **„Safe Surfing Card“ на ЕС за гарантиране на безопасна интернет навигация за деца на възраст над 8 години.** С тази карта децата следва да придобият уменията, необходими за самостоятелно и безопасно ползване на интернет.

- **Насърчаване на неагресивна комуникация.** ЕС следва да рекламира по-успешно своите съществуващи курсове за обучение относно престъпленията от омраза, речта на омразата и неагресивната комуникация и да ги популяризира сред конкретни целеви групи. Неагресивната комуникация следва да бъде достъпна за всички поколения във всички държави – членки на ЕС, чрез образователни програми.
- **По-независими медии.** От медиите следва да се изисква да работят с независими организации за проверка на фактите и да бъдат прозрачни по отношение на своите източници на финансиране. Броят на медиите, които дадено лице или дружество може да притежава, следва да бъде ограничен. Препоръчва се също така засилено участие на гражданите в медиите, за да се отдаде по-голяма тежест на тяхното съдържание и да се насърчи споделена култура на реципрочност и уважение.

- **Наблюдение и наказателно преследване на речта на омразата онлайн** Анонимността в интернет следва да бъде регулирана, така че авторите на реч на омразата да могат да бъдат по-добре проследявани и наказателно преследвани от компетентните органи. В Европейската комисия следва да бъде създадена работна група за актуализиране и разширяване на общото определение за

„незаконна реч на омразата“. Изкуственият интелект следва да се използва за ограничаване на разпространението на реч на омразата в социалните мрежи. От платформите/операторите трябва да се изисква да адаптират своите алгоритми, за да излъчват по-широк спектър от мнения.

- **Кодекс за поведение на членовете на ЕП.** Гражданският панел предлага да се създаде независим комитет, ползващ се с доверие, който да разработи кодекс за поведение на членовете на Европейския парламент и да следи за реч на омразата и разпространяването на невярна информация.
- **Европейски младежки панели.** В училищата организирането на дебати по модела на гражданските панели би могло да спомогне за разпространението на култура на провеждане на дебати сред по-младото поколение. Например дебат относно храната в училищния стол, като се вземат предвид практиките на различните религии, би бил възможност за започване на дискусии по конкретни теми, които засягат децата ежедневно, като учениците се възползват от експертния опит на персонала на

столовата и готвачите. Побратимяването на училища би могло да даде възможност за обмен на европейско равнище. За лицата на възраст между 16 и 25 години следва да бъдат организирани европейски панели по въпросите на омразата (същия модел като съществуващите) по теми, които пряко ги засягат: онлайн тормоз и др.

„Вие представлявате същността на демократичния дебат.“

В неделя гражданите отново заседаваха в пленарен формат, за да представят и дадат оценка на 21-те окончателните препоръки. Гражданите оцениха всяка препоръка по скала от 1 до 6, за да изразят степента на своята подкрепа. Гласовете бяха преброени в присъствието на граждански наблюдатели, за да се гарантира прозрачност.

След презентациите и гласуването препоръките бяха представени от най-възрастния панелист Gemma от Италия, и от най-младия – Camille от Франция, на **Ana Gallego Torres, генерален директор на Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“**. Генералният директор благодари на 150-те граждани за непрестанната им ангажираност, активното им участие и впечатляващото постижение.

В края на този уикенд гражданите получиха благодарствено послание от **Dubravka Šuica, заместник-председател, отговарящ за демокрацията и демографията**, която подчерта значението на включването на гражданите в политическия процес, за да се чуе техният глас и да се гарантира, че европейските институции работят за разглеждане на въпросите, които вълнуват гражданите, *„Вашият ангажимент помага да направим нашите демокрации устойчиви. Гордеем се с тези граждански панели... Очаквам с нетърпение да прочета Вашите препоръки, благодаря Ви за Вашата работа.“*

Кликнете [тук](#) за да гледате записите от пленарната сесия в петък!

Кликнете [тук](#) ,за да гледате записите от пленарната сесия в неделя!

Важните за Вас моменти от панела

Matilde, Италия: „За мен най-важният момент беше да срещна хора от цяла Европа, тъй като вие се учите толкова много от другите. Това беше и първият път, когато видях, че ЕС наистина достига до гражданите. Това беше много приятно преживяване.“

Nelson, Полша: „Работната група беше аспектът, който ми хареса най-много: имаме възможността да изразяваме и да споделяме мнението си, да обсъждаме темата и дори да не бяхме съгласни, атмосферата винаги беше положителна. Ако трябва да запомня един

момент, това ще бъдат разказите по време на първата сесия – това беше много емоционално.“

Petra, Чешка република: „Много се радвам, че чух различните мнения на всички – дори да сме на различно мнение, това ме накара да изслушвам хората и да вземам под внимание техните мнения. Образовах се допълнително и наистина се радвах на процеса и че срещнах нови хора от целия ЕС. Харесах сесията на групата, тези забавни моменти бяха най-ценени.“

Sybel, Люксембург: „Ако трябва да запомня един момент от тези три сесии, това ще бъде предаването на препоръките от Camille и Gemma на Ana Gallego Torres. Този момент символизира цялата работа и положените колективни усилия за постигане на консенсус по тези 21 препоръки. Гордея се с това, което постигнахме, не беше лесно, понякога не бяхме на различно мнение, но всички показаха желание да представят гледната си точка, за да се обогати дискусиата. Този опит показва, че гражданите могат да се включат и да представят подходящи идеи на политиците.“

Уикендът през погледа на Sylvain

Sylvain Mazas е графичен посредник, който отразява развитието на дискусиите в панела. Тук можете да видите част от впечатленията му от уикенда:

Други прояви

През последните седмици имаме удоволствието да посрещнем редица от вас отново в Брюксел, за да представяте панела на различни прояви и конференции. Благодарности на всички, които изявиха желание да ни представяват!

Основната последваща проява беше организирана от Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“ на 13 юни 2024 г. Тази проява беше [12-ото заседание на групата на високо равнище на ЕС за борба с расизма, ксенофобията и другите форми на нетърпимост](#), която включва министри на правосъдието, културата и правоприлагането. Това позволи на група граждани да представят препоръките на представителите на държавите членки, като откриха например тези, свързани с образованието, които разчитат в голяма степен на действия на национално равнище.

Два други важни момента дадоха възможност на някои граждани да представят работата на панела. Първата проява беше организирана от Европейски икономически и социален комитет (ЕИСК) на 31-ви май 2024 г., по повод приемането на пленарна сесия на ЕИСК на [становището: „Няма място за омраза: Европа, обединена срещу омразата“](#). Втората проява, организирана от Съвместния изследователски център, беше част от [5-ия фестивал на гражданската ангажираност и съвещателната демокрация](#).

Да поздравим гражданите, които изразиха желание (и бяха избрани на случаен принцип) и се завърнаха в Брюксел, за да присъстват на тези три прояви от името на панела!